

N:o 5.

Ank. till Riksd. Kansli den 9 Februari 1871, kl. 11 f. m.

*Utlåtande, i anledning af verkställd granskning af Riksdagens Justitie-ombudsmans embetsförvaltning.*

Kamrarne hafva remitterat till Lag-Utskottet Justitie-ombudsmannens embetsberättelse för tiden från nästlidne riksdags början; hvarjemte från Andra Kamraren till Utskottet öfverlemnats ett af Herr A. Gumælius vid remissen af Justitie-ombudsmannens berättelse afgifvet yttrande; och får Utskottet, efter verkställd granskning af samma berättelse äfvensom af Justitie-ombudsmannens diaries och registratur för nämnda tid, hvilka blifvit till Utskottet aflemnade, afgifva det i 42 § Riksdags-ordningen föreskrifna utlåtande.

Under år 1870 hafva till Justitie-ombudsmannen inkommit klagomål till ett antal af 63, bland hvilka 32 funnits böra lemnas utan afscende, 20 efter vederbörandes hörande fått förfalla, 1 återkallats, 1 öfverlemnats till Justitie-kanslern, 3 vid årets slut varit under handläggning och 6 föränledt åtal.

Vid den verkställda granskningen har Lag-Utskottet funnit, att Justitie-ombudsmannen iakttagit hvad, enligt 1, 2 och 9 §§ i den för Justitie-ombudsmannen gällande instruktion, åligger honom i afscende å klagomål, som af enskilda hos honom anföras.

Beträffande *lagskipningen* har Justitie-ombudsmannen ansett någon sådan förändring icke hafva inträddt, som föranledde uttalande af annat omdöme än det i föregående berättelser afgifna; men Justitie-ombudsmannen har af ett utaf honom anställt åtal hemtat anledning att yttra sig angående den i rättsskipningen rådande långsamhet hos åtskilliga domstolar, hvilken Justitie-ombudsmannen ansett till stor del härröra deraf, att dessa domstolar icke använde den makt och myndighet, lagen tillade dem i fråga om rättegångens ledning och fortskyndande genom parternas och deras ombuds tillhållande att fullgöra hvad på dem ankomme, utan meddelade uppskof med målens handläggning så ofta och på så lång tid, som parterna

eller ombuden önskade. Justitie-ombudsmannen, som ansett ett dylikt förfarande ofta härröra från en oriktig uppfattning af vår rättegångsordning, hvilken, enligt Justitie-ombudsmannens åsigt, icke vore ett uttryck af det så kallade förhandlings-systemet, utan fastmera väsendtligen slöt sig till detsamma motsats, det så kallade undersökningssystemet, har uttalat sin förmodan, att vid den reform af rättegångsväsendet, som vore att förvänta, ett närmande till det förra systemet skulle förverkligas, men ansett att en dylik förändring med nödvändighet förutsatte bildandet af ett advokatstånd, en advokat-korps, hvars medlemmar blefve i lagkunskap, skicklighet och redbarhet åtminstone någorlunda jemngoda med våra domare.

Vidare har Justitie-ombudsmannen anmärkt, hurusom några domstolar vid beviljande och förnyande af in-teckningar i uppgifna fall förbisett nödvändigheten att vidtaga åtgärder, hvilka, om än icke i lag föreskrifna, likväl skulle leda till ordning, reda och säkerhet i in-teckningsväsendet. Justitie-ombudsmannen har dock förmodat rättelse häri skola ega rum, sedan vederbörandes uppmärksamhet blifvit fastad på förhållandet.

De af Justitie-ombudsmannen framställda förslag till *lagförändringar* röra utsökningsväsendet, stads- och häradshäktena samt inrättandet af en stadigvarande lagkommission.

Om det första af dessa förslag, hvilket afser undanrödandet af det missbruk, att medel, som indrivits af exsekutor, ofta för längre tid stadnade i hans händer, enär fordringsegaren underlät att anmäla sig om medlens utbekommande och hvilket förslag hufvudsakligen går ut derpå, att en hvar, som till underexsekutor inlemnade utslag till verkställighet, skulle uppgifva den adress, under hvilken redovisning och penningar borde till honom försändas; att efter denna anvisning penningarne skulle öfversändas så snart de influtit och att exsekutor i sitt diarium borde anteckna hvilken dag penningarne blifvit afskickade, — om detta förslag har Justitie-ombudsmannen förklaradt, att han icke ansett nödigt gifva förslaget en bestämd form, enär utsökningsväsendet utgjorde föremål för behandling af en särskildt nedsatt komité, utan endast velat fästa uppmärksamheten på det befintliga missförhållandet och angifva det sätt, hvarpå han föreställt sig, att det skulle kunna afhjelpas.

Hvad angår förslaget rörande härads- och stadshäktena, hvilket afser, att Riksdagen skulle hemställa till Kongl. Maj:t om meddelande af föreskrift att vid nämnda häkten ej allenast ordentlig eldning, när sådan behöfdes, skulle verkställas, utan ock nödigt förråd af säng- och gångkläder må finnas, så förbehåller sig Lag-Utskottet att härom afgifva särskildt utlåtande.

Förslaget om inrättande af en stadigvarande lagkommission har Utskottet, med afseende å det sammanhang, hvori detta förslag står till det af Kongl. Maj:t för Riksdagen framlagda om inrättande af en så kallad lagbyrå, hvilket förslag utgör föremål för annat Utskotts handläggning, ansett icke böra af Lag-Utskottet behandlas.

I ombetsberättelsen lemnas jemväl redogörelse för två af Justitie-ombudsmannen till Kongl. Maj:t gjorda framställningar angående behofvet af förändrade stadganden i fråga om dels verkställande af straff, dels sådana fångförteckningar, som vid militärhäktena böra upprättas och insändas till Krigs-hofrätten, afvensom för det yttrande Justitie-ombudsmannen afgifvit till Kongl. Maj:t i anledning af några utaf Fångvårds-styrelsen föreslagna ändringar i Kongl. Kungörelsen angående fångförteckningars upprättande och insändande den 25 Oktober 1839.

På grund af den verkställda granskningen anser Utskottet sig böra angående Justitie-ombudsmannens embetsförvaltning i dess helhet uttala det omdöme, att Justitie-ombudsmannen genom nit, oväld och skicklighet fortfarande motsvarat Riksdagens förtroende.

Stockholm den 7 Februari 1871.

På Utskottets vägnar:

Eric Sparre.

---

N:o 6.

Ank. till Riksd. Kansli den 9 Februari 1871, kl. 11 f. m.

*Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga Proposition med förslag till författning angående vissa förändrade föreskrifter i afseende å beräkning af tid för klagan mot Hofrätts utslag i brottmål.*

Denna proposition, som af båda Kamrarne blifvit remitterad till Lag-Utskottet, är af följande lydelse:

Enligt Kongl. Förordningen den 19 Juli 1815 skall tid till klagan mot Hofrätts utslag i underställningsmål beräknas från den dag parten af utslaget bevisligen erhållit del. Såsom erfarenheten visat, vållas genom detta stadgande icke sällan stor tidsutdrägt, i följd hvaraf den sakfällde, derest han är häktad, tillskyndas förökadt lidande och staten i sådant fall får vidkännas betydlig kostnad. För de underordnade administrativa tjänstemännen, som måste utan ersättning del-